Moderaterna

SKRIVELSE
2026-05-26

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Skrivelse av Axel Conradi (M), Charlotte Broberg (M) och Amelie Tarschys Ingre (L) om åtgärder för att säkerställa psykiatrins funktion

Moderaterna föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att besluta följande:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden övertar hela ansvaret för psykiatrin och vårdkedjan för psykisk hälsa från psykiatriutskottet.

- Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att tillsätta en oberoende granskning av upphandlingen av vuxenpsykiatrin för perioden juni 2023-september 2025.

- Hälso- och sjukvårdsnämnden överlämnar rapporten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för kännedom.

I september 2025 trädde de nya avtalen för vuxenpsykiatrin i Region Stockholm i kraft. Resultatet blev omedelbart kaos: varsel av hundratals vårdanställda, vittnesmål om hur patienter med autism plötsligt kastats ut från psykiatrin och en växande oro för patientsäkerheten. Allt detta är följden av den så kallade lägstaprisupphandling som Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Centerpartiet, med stöd av Vänsterpartiet, har drivit igenom.

Bakgrunden är beslutet i hälso- och sjukvårdsnämnden den 20 juni 2023. Trots omfattande varningar från oss i oppositionen valde styret att genomföra en upphandling där det billigaste anbudet, snarare än kvaliteten, skulle avgöra vem som fick driva verksamheten. Inga andra regioner i landet har tidigare genomfört en så omfattande upphandling inom specialistpsykiatri med lägsta pris som tilldelningsgrund.

Konsekvenserna blev precis så allvarliga som vi och många inom vården varnade för. De nya avtalen innebär i vissa fall en halvering av ersättningen jämfört med tidigare. Bara dagar efter att avtalen trätt i kraft började rapporterna strömma in: halverad vuxenpsykiatri med nedlagda mottagningar samt varsel av hundratals vårdanställda, särskilt i Rinkeby och Kista.

Vi har även tagit del av flertalet vittnesmål från andra delar av Stockholms län. Exempelvis tvingades en patient med autism, som inte fått sina recept förnyade, läggas in akut på Sankt Görans psykiatri.

Moderaterna har försökt stoppa upphandlingen. Redan sommaren 2023 yrkade vi på återremiss med hänvisning till att konsekvensanalyser saknades. I mars 2025 kallades ett extra möte i psykiatriutskottet där samtliga partier gavs en sista möjlighet att riva upp beslutet. Oppositionen stod enad, men detta avslogs av vänsterstyret.

Den 11 november 2025 fattade psykiatriutskottet beslut om att tillsätta en oberoende granskning av avtalen. Uppdraget gavs till KPMG, som presenterade sina slutsatser i en rapport daterad den 20 maj 2026.

Rapporten bekräftar i sak den kritik vi har framfört. Genomförandet har varit undermåligt, beställaren har inte haft kontroll, vårdgrannarna har inte involverats i tillräcklig utsträckning och uppföljningen har brustit.

Vad som är särskilt anmärkningsvärt är att upphandlingsförfarandet, anbuden, ersättningsmodellen och driftstarten inte har ingått i KPMG:s granskning. Det är just dessa delar som ligger i beställarens hand, som är politiskt beslutade och som har legat till grund för de problem som uppstått inom psykiatrin. Med anledning av detta vill Moderaterna se en oberoende granskning av hela processen bakom själva upphandlingen.

Dagens Nyheter rapporterade den 23 maj 2026 att Region Stockholm betalat ut cirka 19 miljoner kronor extra till de två vinnande anbudsgivarna efter upphandlingen. En expert på offentlig upphandling bedömer att förändringarna av avtalen kan strida mot lagen om offentlig upphandling, eftersom villkoren ändrats efter att upphandlingen avslutats. Vi vill att den oberoende granskaren utreder huruvida detta är förenligt med lagen om offentlig upphandling samt om det utgör grund för att säga upp avtalen i syfte att möjliggöra en kvalitetsupphandling. De brister i vården som framkommer i rapporten måste skickas till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för kännedom.

Avslutningsvis anser Moderaterna att psykiatriutskottet under nuvarande ledning saknar förutsättningar att fullgöra ansvaret för psykiatrin. Moderaterna vill därför att hälso- och sjukvårdsnämnden övertar ansvaret för psykiatrin och frågorna om psykisk hälsa från psykiatriutskottet.

Axel Conradi
Moderaterna

Charlotte Broberg
Moderaterna

Amelie Tarschys Ingre (L)
Liberalerna